

- Flyktninger GOD BUTIKK

Av JON-INGE HANSEN

Flyktningene lønner seg for Norge. Det er like lønnsomt å ta imot flyktninger som å pumpe olje opp av Nordsjøen. Det viser en undersøkelse finansanalytiker Hans Henrik Ramm har gjort.

«GOD BUTIKK»: Finansanalytiker Hans Henrik Ramm har gjort regnestykker som viser at flyktningemottak er noe av det mest lønnsomme Norge kan drive med.

Den tidligere statssekretæren i Finansdepartementet mener å kunne bevise at flyktningemottak er god butikk for Norge.

— Sett fra en økonomisk synsvinkel burde vi tatt imot alle som kommer til landet. Investeringer i flyktninger gir en avkastning på ni prosent. Det er mer enn staten krever

av sine investeringer i Nordsjøen. På Snorrefeltet vil for eksempel avkastningen ikke bli mer enn rundt sju prosent, sier Hans Henrik Ramm.

Hans Henrik Ramm tok utgangspunkt i de som fikk innvilget politisk asyl i 1986, og regnet ut hva de kommer til å koste samfunnet i en 20-års periode. Her er alt tatt med, fra

hva flyktningemottaket koster til hvor stor slitasje på veiene deres fremtidige biler vil utgjøre. Det eneste som ikke er med i regnestykket er utgiftene på de som blir avvist. Ramm mener at flyktningene ikke kan belastes de kostnadede staten har på å hive dem ut.

Mot dette har han regnet de sannsynlige inntektene, basert

på tall om arbeidshyppighet, lønn, skatter og avgifter for tidligere innvandrere. Dette er sannsynligvis for lavt, fordi asylsøkerne har høyere utdanning enn innvandrerne som kom til Norge før innvandringsstoppen.

De første tre årene vil flyktningene være en utgift for samfunnet, men det fjerde året vil inntektene være større enn utgiftene. Etter fem år har inntektene oppveiet utgiftene, og etter 20 år har flyktningen gitt samfunnet inntekter som tilsvarer 40 000 for hvert av de 20 årene han har vært i landet.

I tillegg til dette regnestykket kommer verdien av den utdannelsen flyktningene har. Den er gjennomsnittlig 12 år, og det koster det norske samfunnet 330 000 kroner å gi et menneske så lang utdanning.

Denne «undervisningsfor-muen» er alene dobbelt så stor som utgiftene samfunnet har på en flyktning, ifølge Ramm's undersøkelse.

Trenger 14 000 i året

Norge trenger innvandring. Både Ramm og Næringslivets Hovedorganisasjon har kommet frem til at vi må ha en innvandring på 14 000 i året for å motvirke vår egen befolkningsnedgang. Uten en større yrkesaktiv befolkning vil samfunnet få problemer med å få de stadig større kullene av gamle mennesker.

En sentralbanksjef fra Saiton ble ansatt som bud i en bank i Bergen. Det er Hans Henrik Ramm's kron eksempel på hvordan Norge sløser bort flyktningenes ressurser. Vi godtar ikke utdannelsen deres, og får ikke brukt den kompetansen de bringer til landet.

Norge ligger langt etter andre land i anerkjennelsen av flyktningenes utdanning. I andre land får de gå opp til kontroll-eksamen, og jobbe med det de kan, sier Ramm.

- Trenger sosialhjelp

Flyktningene trenger sosialhjelpen. Informasjonsekretær Aslam Ahsan i Pakistan Workers Welfare Union reagerer kraftig på uttalelsene fra Informasjonsekretær i Sibbo, Mamri Slah Edine, i tirsdagens VG.

Maamri mente at flyktningene ikke automatisk må bli sosialklienter. De må først få sjansen til å gå ut i samfunnet for å skaffe seg jobb og bolig, og heller oppsøke hjelpeapparatet hvis de trenger det.

Hvordan skal de klare det? Mange flyktninger er analfabeter når de kommer til Norge. De kan ikke språket. De kjenner ikke norsk arbeidsliv og de kjenner ikke det norske samfunnet. De trenger tid til å tilpasse seg, og hjelp i denne perioden, sier Aslam Ahsan.

Enkeltindivider

Ahsan er kommunestyremedlem og sosialhjelp presenterant for Arbeiderpartiet i Lørenskog, der han også sitter i sosialstyret, i barnevernsnemnda og klientnemnda. Han mener han kjenner sosialsystemet innefra.

For flyktninger fra utland er sosialhjelp eneste alternativ. Flyktninger fra i-land kan tilpasse seg forttere. Flyktningene er ikke noen ensartet gruppe, og de må behandles som enkeltindivider av sosialkontorene, sier Ahsan.